

OPERATIIVINEN SOPIMUS 2018: tilinpäätöksen raportointi

Hyvinvointitoimiala

Palvelualue: Vanhus- ja vammaispalvelut

1 Taloudelliset tavoitteet

1.1 Määrärahat

1.000 €	TP 2017	TAM 2018	TP 2018
Tulot	35 672	34 650	35 890
Menot	177 866	193 798	198 627
Netto	142 194	159 140	162 737
Muutos-%	-0,8 %		-

2 Resurssien käyttö

2.1 Työvoiman käyttö

	TP 2017	TAM 2018	TP 2018
Htv	1935,7	-	1966,3
Palkat ja palkkiot	66 461 106	65 656 162	67 942 089
Sijaistus %	84,1%	73 %	84,2%
Sairaspoissaolo	6,3%	4,7 %	6,3 %

3 Tunnusluvut

3.1 Tavoitteelliset tunnusluvut

Tunnusluku	Toteuma 2016	Toteuma 2017	Tavoite 2018	Toteuma 2018
Omaishoidontuki				
+ 75 v. % osuus ikäluokasta (peittävyys/poikkileikkaus)	3.1 %	3.4%	3,4%	3,3%
Toimeksiantosopimusten määrä (vaihtoehto tilapäishoidolle)	50	91	100	130
Kotihoito				
Senioripuhelimen puheluiden määrä	4050	4624	4200	Tietoa ei ole enää saatavissa. Maa-kunnallinen puhelinneuvonta.
Palveluohjauksen ja palvelutarpeen arvioinnin kotikäyntien määrä	2600	1663	2800	2054
Kotihoidon välitön työaika: Laatusuosituksen mukainen				
Asiakastyöaika Välitön työaika	60,27 % 51,07 %	59.03 % 50.83 %	62% 53%	56.10 % 48.03 %
Kotihoidon asiakasmäärä palveluluokittain	1. 26,3% 2. 18,5% 3. 30,1% 4. 20,1% 5. 5,0 %	1. 25,8% 2. 17,6% 3. 30 % 4. 22 % 5. 5 %	1. 20% 2. 25% 3. 30% 4 .22% 5. 3%	1. 22,88% 2. 19,23% 3. 30,89% 4. 21,71% 5. 5,3%
Kotiutukset ja kuntoutustoiminta:				
Kotiutuspuheluiden määrä Arvioivan kuntoutusjakson jälkeen omatoimisia asiakkaita	2444 40 %	7040 40 %	4700 43%	5731 40 %
Kotihoidon asiakkaiden ravitsemustila on normaali (RAI:ssa tehtävä MNA – seulontatulokset)	55 %	51.1 %	57%	54.86 %
Säännöllisen kotihoidon saatavuus:				
+75 vuotiaiden % osuus ikäluokasta	2403/14,0 %	2444/14,2 %	14%	2322/13,3%
Ympäri vuorokautisen pitkäaikaishoidon jono	80	77	70	73

Maple-toimintakykymittarin kehittäminen ympärivuorokautiseen hoitoon siirtymisen kriteeriksi	suunnittelu	valmis	käytössä	käytössä
Vanhusten asumispalvelut				
Asiakaspaikkoja lyhytaikaishoidossa	89	100	100	102
Asiakkaita pitkäaikaishoidossa yhteensä: joista laitoshoidossa	korjattu 1806 40,0 %	1806 31,6%	1750 30%	1808 26,8%
Tehostetun palvelusasumisen osuus (asukkaat) yht.	1098	1236	1200	1324
• <65vuotiaat	12	15	13	14
• 65-74 vuotiaat	121	126	123	148
• +75 vuotiaat	965 / 5,8 %	1095/ 6,4%	1064/ 6,2%	1162 / 6,7 %
Palveluseteli, (sis edellisiin)	54	70	95	105
Laitoshoidon osuus (asukkaat) yht.	708	570	550	484
• <65 vuotiaat	16	10	8	13
• 65-74 vuotiaat	59	58	50	49
• +75vuotiaat	633 / 3,8 %	502/2,9%	492/ 2,9%	422/2,4%
Kaskenlinnan sairaalassa pitkäaikaissairaanhoidon asiakkaita, sisältyy kokonaisuuteen (siirto terveystalouteen 2015)	32	24	28	29
Vuoteessa elävien asukkaiden määrä (RAI, % asukkaista): (Kansallinen ka. 17%)	18,0 %	20,9%	16%	19,7%
Asukkaiden elämänlaatu (RAI, asukkaat, joilla ei aktiviteetteja, % asukkaista) (Kansallinen ka. 48%)	49,3%	44,2%	41%	39,1%
Säännöllisesti unilääkkeitä käyttävien määrä (RAI, asukkaat, joilla käytössä säännöllinen unilääkitys % asukkaista) (Kansallinen ka. 24%)	17,2 %	19,3%	16%	19,8%
Asukkaat, joilla on masennuksen oireet tai masennusdiagnoosi (RAI, % asukkaista) (Kansallinen ka. 29%)	29,0 %	27,9%	23%	30%
Asukas on osallistunut omaan arviointiin (RAI, % asukkaista) (Kansallinen ka. 47%)	51,0 %	76,3%	80%	86%
Hoitajan antama aktiivinen kuntoutus (RAI, % asukkaista) (Kansallinen ka. 40%)	40,6 %	39,8%	47%	38%
Niukasti aktivoivaa hoitotyötä liikuntarajoitteisilla (RAI, % kaikista liikuntarajoitteisista) (Kansallinen ka.23%)	20,1 %	15%	10%	13,4%
Vammaispalvelut				
VPL kuljetuspalveluiden asiakkaat (poikkil)	2993	2909	2990	2961
SHL kuljetusten asiakkaat (poikkil)	671	846	750	977

Henkilökohtaisen avun asiakkaat (poikkil)	662	736	700	827
Asiakkaat kehitysvammaisten laitos- ja asumispalveluissa yhteensä, poikkil.	457	464	458	497
• Asumispalvelut (omat), poikkil	67	73	75	91
• Asumispalvelut (ostetut), poikkil	355	372	370	386
• Laitospalvelut, poikkil	35	19	13	20
Täysi-ikäisten kotona asuvien kehitysvammaisten määrä	165	130	165	
Vammaispalveluiden laitoshoidon ja asumispalveluiden eurot yht.	26,0 M€	26,0M€	26,1M€	27,5 M€
Vaikeavammaisten palvelusasuminen (ostopalvelut):				
• palveluasumisen asiakasmäärä (poikkil)	108	109	109	110
• palveluasuminen eurot	5,1 M€	5,2M€	5,2M€	5,1 M€
Koko palvelualueetta koskevat yhteiset				
Palveluiden tuottaminen hoito- ja palvelutakuun rajoissa:				
• 75 vuotta täyttäneiden sosiaalipalvelujen arviointi	Toteutuu	Toteutuu	Toteutuu	Toteutuu
• Palvelutarpeen arvioinnin mukaiset palvelut järjestettävä 3 kk:n sisällä päätöksenteosta	Toteutuu pääsääntöisesti	Toteutuu pääsääntöisesti	Toteutuu pääsääntöisesti	Toteutuu pääsääntöisesti
Vammaispalvelut:				
• Palvelutarpeen arviointi < 7 vrk	Toteutunut	Toteutuu pääsääntöisesti	<7vrk	Toteutuu pääsääntöisesti
• Päätöksenteko < 3 kk	Toteutunut	Toteutuu pääsääntöisesti	<3kk	Toteutuu pääsääntöisesti
Asiakastytyväisyyskyselyt:				
• kouluarvosana (ka) 4-10	8,5	8,7	8,8	8,5
• palvelun arviointi (ka) 1-5	4,2	4,3	4,7	4,3

Palvelualuejohtajan nostot/yhteenveto tilinpäätöksestä: Vanhus- ja vammaispalvelujen palvelualueen talousarvion menot ylittyivät yhteensä 4,8 m€ (2,5 %). Myös tulot ylittyivät (1,2 miljoonaa euroa) joten nettoylitys oli 3,6 miljoonaa euroa ts. 2,2 %. Henkilöstömäärä lisääntyi edellisvuodesta noin 30 HTV:tä, sairauspoissaolo- ja sijaistusprosentit säilyivät edellisvuoden tasolla.

Menoylityksestä vanhuspalveluihin kohdistui 1,45 miljoonaa euroa (1 % vanhuspalveluiden talousarviosta). Vanhuspalveluissa suurin talousarvioylitys kohdentui kotihoidon henkilöstömenoihin. Kotihoitoon lisättiin henkilöstöä kesällä johtuen aluehallintoviranomaisen tekemästä työsuojelutarkastuksesta, jossa ilmeni henkilöstön merkittävää psykososiaalista kuormittuneisuutta. Lisäksi kotihoidon kotiuttamistoimintaan lisättiin henkilöstöä. Tällä toimenpiteellä haluttiin lisätä erityisesti sairaanhoitopiiristä tapahtuvia suoria kotiutuksia ja näin vähentää siirtoviivemaksuja.

Vanhusten asumispalveluiden oman tuotannon menot jäivät selvästi talousarvion alle. Säästöä syntyi ennen kaikkea palvelujen ostoista. Asumispalvelujen laatua seurataan Rai-mittaristolla, joka osoittaa palvelun laadun olevan pääsääntöisesti kansallista keskiarvoa paremmalla tasolla, lisäksi kehitys on ollut oikean suuntaista.

Vammaispalveluiden talousarvion menoylitys oli 3,4 miljoonaa euroa, kasvua edelliseen vuoden tilinpäätökseen nähden oli 3,2 miljoonaa. Kehitysvammaisten asiakkaiden asumispalvelut kasvoivat noin 20 henkilöllä, lisäksi henkilökohtaisen avun asiakkaiden määrä ja myönnetyn palvelun määrä / asiakas lisääntyivät.

Väestön ikääntymisestä johtuvia asiakaspalvelujen kasvupaineita pyritään helpottamaan ikääntyneiden palveluohjausta kehittämällä, ottamalla uusia digitaalisia työmenetelmiä käyttöön, keventämällä palvelurakennetta sekä panostamalla asiakastyön optimaaliseen suunnitteluun ja sähköisen asioinnin käyttöönottoon työvuorojärjestelyssä. On kuitenkin ennakoitavissa, että yksin nämä tehostamistoimenpiteet eivät tule palvelutarpeen lisäystä kattamaan.